

Inspektionsrapport
från Skolverket
54-2006:2851

Utbildningsinspektion i
den fristående grundskolan
Alla Nationers Fria Skola
i Stockholm

Beslut
Skolrapport

Skolverket

Alla Nationers Fria skola
Vårholmsbackarna 100
127 44 Skärholmen

Beslut

2007-08-31
1 (3)
Dnr 54-2006:2851

Genomförd utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Alla Nationers Fria Skola i Stockholms kommun

Skolverket har genomfört inspektion i den fristående grundskolan Alla Nationers Fria Skola i Stockholms kommun. Besök gjordes i skolan den 14-15 december 2006.

Vid utbildningsinspektion tar Skolverket ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Inspektionen av fristående skolor skall förutom att granska utbildningens kvalitet klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och vara berättigad till bidrag från barnens och elevernas hemkommuner.

Utbildningsinspektionen behandlar tre områden, verksamhetens resultat, genomförande och förutsättningar. Inspektionen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten utan prioriterar särskilt starka sidor eller påtagliga svagheter i verksamheterna. Övergripande information och exempel på kriterier för bedömningen av respektive granskningsområde finns publicerade på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se).

Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt de bedömningar som gjorts av inspektörerna.

Detta beslut redovisar dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Senast inom tre månader från beslutsdagen, dvs. den 1 december 2007, skall Alla Nationers Fria skola redovisa till Skolverket enheten i Stockholm vilka åtgärder som vidtagits mot de brister som påtalats i verksamheten.

Skolverket avser även att vid kommande inspektionstillfälle följa upp effekterna av inspektionen.

Skolverkets beslut med anledning av inspektionen

Skolverket bedömer att det i Alla Nationers Fria Skola pågår ett engagerat och omfattande förbättringsarbete kring normer och värden i syfte att främja en god miljö för lärande. Skolan har ambitioner att ge goda förutsättningar för elevernas kunskapsutveckling bl.a. genom en satsning på hög vuxentäthet som möjliggör arbete i små undervisningsgrupper. Ett aktivt arbete för att stimulera elevernas flerspråkighet och mångkulturella identitet bedrivs. Däremot är skolans uppföljning av elevernas kunskaper bristfällig och bör förbättras. Elevernas möjligheter till inflytande är ett annat utvecklingsområde. Deras kännedom om målen samt inflytande över och ansvar för utbildningen bör öka. Rapporten i sin helhet visar att skolledningen bör förbättras.

Följande områden inom Alla Nationers Fria Skola visar sådana brister att de snarast måste åtgärdas.

- Skolan ger inte alla elever förutsättningar att uppnå målen i ämnet musik (9 kap.2 § skollagen)
- Skolan bedriver inte ett tillräckligt målinriktat arbete för att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling (5 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Skolan saknar en likabehandlingsplan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Skolan upprättar inte individuella utvecklingsplaner för alla elever (1a kap. 7 § förordningen om fristående skolor jämfört med 7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Skolan upprättar inte åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd (1 a kap. 5 a § förordning om fristående skolor).
- Betyg i matematik bestäms bl.a. med hjälp av betygskriterier som inte är relaterade till elevernas kunskaper (1a kap. 7 § förordningen om fristående skolor jämfört med 7 kap. 8 § grundskoleförordningen).
- Skolans kvalitetsredovisning uppfyller inte bestämmelsernas krav (3 och 4-5 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.)
- Svenska som andraspråk anordnas inte i enlighet med författningens krav (9 kap. 2 § skollagen).

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Skolan bör förbättra uppföljningen av kunskapsresultaten i samtliga ämnen.
- Elevernas kännedom om målen för utbildningen bör förbättras och deras inflytande över och ansvar för det egna lärandet öka.
- Skolans arbete med utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning bör förbättras.
- Det övergripande ansvaret för den pedagogiska ledningen bör förbättras

På Skolverkets vägnar

Marie-Hélène Ahnborg
Avdelningschef

Karin Nilsson
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också undervisningsråden Gunnel Eriksson Anette Ålmdalen, Christina Aro-Östgren och Claes-Göran Aggebo deltagit.

Bilaga
Rapport

Kopia till
Stockholms kommun
Övriga enligt fastställd sändlista.

Utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Alla Nationers Fria Skola

Innehåll

Inledning	1
Underlag	2
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	3
Bedömning av resultaten.....	4
Bedömning av genomförandet.....	6
Bedömning av förutsättningarna	9

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Alla Nationers Fria Skola den 14-15 december 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen. Detta är Skolverkets tredje inspektion av skolan sedan den startade sin verksamhet läsåret 2000/2001. Hösten 2002 genomförde Skolverket en tillsyn och fann då att utbildningen inte svarade upp mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för skolväsendet samt att skolan inte uppfyllde kravet på en årlig kvalitetsredovisning och gav skolan ett föreläggande. Bristerna åtgärdades och skolan fick fortsatt godkännande och rätt till bidrag (dnr 2002:202). Hösten 2005 genomförde Skolverket en akut tillsyn vid skolan på grund av anmälan om kränkningar. Skolan har redovisat åtgärder för påtalade brister och Skolverket konstaterade i beslut den 16 juni 2006 (dnr 52-2005:2800) att skolan har fortsatt godkännande som fristående grundskola och uppfyller kraven för rätt till bidrag.

Föreliggande inspektion avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för fristående skolor.

Inspektionen av fristående skolor skall ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående skola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som anges i Skolverkets beslut åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vid den tidpunkt som framgår av beslutet. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömningar är dels dokument som huvudmannen har lämnat till Skolverket, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I skolan intervjuades rektorn och skolchefen som tillika är företrädare för huvudmannen, ett urval av lärare, elever respektive föräldrar samt skolans elevvårdsteam i vilket skolsköterskan ingår. Inspektörerna besökte också förskoleklassen och lektioner i ett flertal årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för bedömningarna.

Huvudmannen för Alla Nationers Fria Skola har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolverket har i samband med inspektionen tagit del av rapporter från granskningar som genomfördes av Stockholms kommun i Alla Nationers Fria Skola åren 2002 och 2006.¹ I den senare rapporten har kommunens inspektörer som styrkor lyft fram den lilla skolans fördelar, att många av skolans elever trivs och att det finns en medvetenhet bland skolläda och personal om vikten av förändrings- och utvecklingsarbete. Som svagheter anges bl.a. att skolan saknar en samlad arbetsplan, att det finns brister i mål- och resultatstyrningen och att det saknas gemensamma strategier och rutiner för arbetet med skolans värdegrund och för arbetet med elever i behov av särskilt stöd.

Beskrivning av skolan

Alla Nationers Fria skola	Antal barn/elever
Förskoleklass	18
Grundskola	171

Skolverket godkände Alla Nationers Fria Skola i Stockholm som en fristående grundskola för årskurserna 1-9 genom beslut den 20 mars 2000 (dnr 99:807). Enligt godkännandet har skolan rätt till bidrag samt får anordna provning och utfärda betyg för skolans egna elever enligt de bestämmelser som gäller för det offentliga skolväsendet. Den 30 mars samma år utfärdade Skolverket en under rättelse om godkännande av och bidrag till en fristående förskoleklass (med samma diarienummer).

¹ Utbildningsförvaltningen i Stockholms stad gör övergripande uppföljningar av samtliga skolformer.

Skolan har allmän inriktning och anger i sin information språk, IT och små undervisningsgrupper som skolans ”profil”.

Huvudman för skolan är Ideella föreningen för Alla Nationers Fria Skola med organisationsnummer 802409-3869.

Skolan inklusive förskoleklassen hade vid inspektionsbesöket 189 elever. De flesta eleverna är folkbokförda i Stockholms kommun, men skolan har även elever från Botkyrka, Huddinge och Haninge kommuner.

Alla Nationers Fria Skola startade läsåret 2000/01 i Långbro Park, Älvsjö, med ca 60 elever i årskurserna 1-3. Inför läsåret 2005/06 flyttade skolan till Vårbergsskolan i Skärholmen. Idag består verksamheten av förskola, förskoleklass och grundskola för årskurserna 1-9. Förskolan omfattas inte av denna inspektion.

Eleverna kommer främst från närområdet men många även från andra kommundelar och kommuner. De yngre eleverna som har lång skolväg blir lämnade och hämtade med skolans minibuss. Samtliga elever på skolan har invandrarbakgrund från 30-talet nationer.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid All Nationers Fria Skola och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för den fristående skolan.

Inspektörerna bedömer att det i Alla Nationers Fria Skola pågår ett engagerat och omfattande förbättringsarbete kring normer och värden i syfte att främja en god miljö för lärande. Skolan har ambitioner att ge goda förutsättningar för elevernas kunskapsutveckling bl.a. genom en satsning på hög vuxentäthet som möjliggör arbete i små undervisningsgrupper. Ett aktivt arbete för att stimulera elevernas flerspråkighet och mångkulturella identitet bedrivs. Däremot är skolans uppföljning av elevernas kunskaper bristfällig och bör förbättras. Elevernas möjligheter till inflytande är ett annat utvecklingsområde. Deras kännedom om målen samt inflytande över och ansvar för utbildningen bör öka. Rapporten i sin helhet visar att skolledningen bör förbättras.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan ger inte alla elever förutsättningar att uppnå målen i ämnet musik (9 kap. 2 § skollagen).
- Skolan bedriver inte ett tillräckligt målinriktat arbete för att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling (5 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Skolan saknar en likabehandlingsplan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Skolan upprättar inte individuella utvecklingsplaner för alla elever (1a kap. 7 § förordningen om fristående skolor jämfört med 7 kap. 2 § grundskoleförordningen).

- Skolan upprättar inte åtgärdsprogram för alla elever i behov av särskilt stöd (1 a kap. 5 a § förordning om fristående skolor).
- Betyg i matematik bestäms bl.a. med hjälp av betygskriterier som inte är relaterade till elevernas kunskaper (1a kap. 7 § förordningen om fristående skolor jämfört med 7 kap. 8 § grundskoleförordningen).
- Skolans kvalitetsredovisning uppfyller inte bestämmelsernas krav (3 och 4-5 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.)
- Svenska som andraspråk anordnas inte i enlighet med författningens krav (9 kap. 2 § skollagen).

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Skolan bör förbättra uppföljningen av kunskapsresultaten i samtliga ämnen.
- Elevernas kännedom om målen för utbildningen bör förbättras och deras inflytande över och ansvar för det egna lärandet öka.
- Skolans arbete med utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning bör förbättras.
- Det övergripande ansvaret för den pedagogiska ledningen bör förbättras.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat om skolans utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla. Vidare har granskats om skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Alla Nationers Fria skola följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m, Lpo 94, och de nationella kursplanerna.

Eftersom elevantalet de två år skolan haft elever som gått ut årskurs 9 understigit tio finns ingen nationell statistik över provresultat och slutbetyg eller s.k. SALSA-värden² att tillgå.

I skolans kvalitetsredovisning för läsåret 2005/06 anges att alla eleverna klarade de nationella proven i ämnena svenska, matematik och engelska i årskurs 9. Rektorn kunde dock inte på inspektörernas begäran redovisa någon sammanställning av resultaten i svenska och engelska. Den sammanställning av provresultaten i matematik som förelåg visade på låg överensstämmelse med slutbetygen. I slutbetygen erhöll samtliga elever Väl godkänt eller Mycket väl godkänt medan provresultaten visade att alla elever inte uppnått målen i ämnet eller högst provbetyget Godkänt. Inspektörerna noterade vidare att en elev genom-

² För att få en mera nyanserad bild av skolornas betygsresultat än enbart genom att tillhandahålla de faktiska betygsresultaten som skolor uppnår, har Skolverket utvecklat Skolverkets Arbetsverktyg för Lokala Sambandsanalyser – SALSA. Verktöget jämför i en statistisk modell kommuners och skolors faktiska betygsresultat avseende ”antal elever som uppnått målen” respektive ”genomsnittligt meritvärde” med ett modellberäknat värde. I denna beräkning tas hänsyn till bakgrundsfaktorer såsom föräldrars utbildningsnivå, andel elever med utländsk bakgrund och fördelningen pojkar/flickor.

fört det nationella provet i ämnet svenska som andraspråk men i slutbetyget erhållit betyg i ämnet svenska.

Skolans egen statistik över resultat i årskurs 8 läsåret 2005/06 visar att fyra elever av elva inte uppnått målen för årskursen i ett eller flera ämnen.

I årskurs 5 har läsåret 2005/06 närmare en tredjedel av eleverna bedömts inte nå målen i de nationella proven i matematik medan måluppfyllelsen i svenska och engelska är betydligt högre. I övriga ämnen saknar skolan sammanställningar av resultat i de lägre årskurserna.

Inspektörerna bedömer att skolans uppföljning av elevernas resultat i samtliga ämnen bör förbättras.

Ett flertal elever riskerar, enligt uppgifter från undervisande lärare och rektorn, att inte uppnå målen i ämnet idrott och hälsa i årskurs 5 respektive 9 genom att de bedöms inte ”kunna simma och hantera nödsituationer vid vatten” respektive ”ha kunskaper i livräddande första hjälp”. Skolan vidtar omedelbara åtgärder för att ge eleverna möjligheter att nå samtliga mål i ämnet. Inspektörerna förutsätter att dessa åtgärder inte är av engångskaraktär utan att skolan fortsättningsvis ger eleverna förutsättningar att uppnå målen i ämnet idrott och hälsa.

Tre elever deltar inte i delar av musikämnet av religiösa skäl utan arbetar under dessa lektioner med uppgifter i andra ämnen. Inspektörerna vill påpeka att föräldrars önskemål i detta avseende inte är överställt elevernas rätt till utbildning. Skolan måste antingen tillse att eleverna ges möjligheter att uppnå målen genom studier i ämnet i andra former eller informera vårdnadshavaren om att denne kan begära befrielse från skyldigheten för eleven att delta i annars obligatoriska inslag. Begäran om befrielse prövas av den styrelse som ansvarar för grundskolan i elevens hemkommun. Medges befrielse kan betyg i ämnet inte erhållas. Inspektörerna bedömer att skolan inte vidtagit åtgärder för att utreda deltagande i utbildningen för skolpliktiga elever. Att elever inte får sin rätt till utbildning tillgodosedd i ämnet musik är en brist som måste åtgärdas.

Enligt läroplanen skall skolan sträva efter att varje elev successivt utövar ett allt större inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan. Av intervjuer med eleverna och vid klassrumsobservationer framgår det att elevernas kännedom om målen i ett flertal ämnen är bristfällig och deras möjlighet till inflytande därmed begränsad. Nationella kursplaner och betygskriterier bör tolkas och utvecklas på ett sådant sätt att det klagörs vad undervisningen skall innehålla, hur den skall utformas samt vilka kunskaper som eleven skall ha utvecklat för att erhålla ett visst betyg. Genom att skolans lokala bearbetningar av nationella mål och kriterier ännu inte är färdigställda i alla ämnen och heller inte med regelbundenhet används som planeringsunderlag tillsammans med eleverna bedömer inspektörerna att eleverna inte får insikt i vad de skall kunna och inte ges reella förutsättningar att vara delaktiga i den egna lärprocessen. Eleverna anser sig emellertid ha visst inflytande över och ges ansvar för skolans verksamhet i stort via formella fora som klassråd, elevråd och matråd samt det under innevarande läsåret påbörjade utvecklingsarbetet kring arbetsmiljön tillsammans med organisationen Friends (se under rubriken Arbetet med arbetsmiljö och delaktighet). Såväl intervjuade lärare som elever uppger att detta senare arbete redan givit positiva resultat i form av ett större ansvarstagande. Inspektörerna bedömer att elevernas kännedom om målen för utbildningen bör förbättras och att deras inflytande över det egna lärandet bör öka.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbets sätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation.

Därtill har granskats om elevens rätt till en allsidig och saklig undervisning tillgodoses i utbildningen.

Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och andra författningar som gäller för den fristående skolan.

Arbetet med arbetsmiljö och delaktighet

Vid Skolverkets tidigare tillsyner konstaterades att skolan inte uppfyllde de krav som författningarna ställer på att utbildningen skall motsvara grundskolans allmänna mål och värdegrund. Till följd härav pågår ett omfattande utvecklingsarbete kring värdegrundsfrågor. Under föregående läsår har ett flertal studiedagar genomförts kring skolans värdegrunds- och arbetsmiljöarbete i syfte att, som det formuleras i skolans kvalitetsredovisning för 2005/06, ”få en gemensam grund att stå på inför kommande år”. Arbetet har resulterat i ett antal förslag till åtgärder - förslag till ordningsregler, till hur det förebyggande arbetet kan bedrivas, hur organisationen skall förändras etc. Flertalet av dessa har dock ännu inte fastställts och förankrats i verksamheten vilket, enligt intervjuad personal, leder till osäkerhet om vad som gäller. Rektorn uppger sig vara medveten om att detta arbete återstår.

Såväl personal som föräldrar framhåller att det över lag råder bra stämning på skolan och att eleverna visar förtroende för sina lärare. Inspektörerna vill särskilt lyfta fram skolans ambitioner att skapa ett positivt arbetsklimat som bl.a. tar sig uttryck i att eleverna får kunskaper om och upplevelser av årets högtider och traditioner. Några insatser som av intervjuade lärare och skolledningen betecknas vara av stor betydelse för arbetsmiljön är under utvecklande. Bl.a. har ett s.k. mobbningsteam bildats till vilket frågor som rör kränkningar och diskriminering förs. Teamet ser som sin huvuduppgift att få till stånd en väl fungerande kamratstödjarfunktion som ett led i det förebyggande arbetet. Med stöd av organisationen Friends i form av utbildning och aktiviteter har skolan nu två kamratstödjare i varje klass i årskurserna 5-9 som av elever och lärare samfällt bedöms bidra till att skapa goda relationer eleverna emellan.

Samtidigt uppgavs i elevintervjun att tjafs och bråk förekommer och att elever ibland känner sig hotade av andra elever. Även att vuxna kränker barn förekommer. Vid inspektionstillfället inträffande en sådan incident på bussen från skolan. Skolan utredde i detta fall utan dröjsmål omständigheterna och vidtog omedelbara åtgärder. Inspektörerna bedömer att skolans arbete för att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling sammantaget inte bedrivs tillräckligt effektivt, vilket måste åtgärdas.

Skolan har inte har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever som trädde i kraft den 1 april 2006. Lagens ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Skolan är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan. I planen skall planerade åtgärder redovisas. Planen skall följas upp varje år. I det målinriktade arbetet ingår även att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling liksom att vid behov utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra fortsatta trakasserier eller annan kränkande behandling. Den 15 oktober 2006 har nya bestämmelser trätt i kraft som innebär att likabehandlingsplanen skall upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna. Utformningen och omfattningen av elevernas deltagande skall anpassas efter deras ålder och mognad.

Skolans främsta form för samverkan med elevernas vårdnadshavare är de minst en gång varje termin återkommande utvecklingssamtalen (se nedan). Intervjuade föräldrar uppger att skolan upplevs välkomnande och familjär och att eventuella klagomål hörsammats. Skolan har uppmärksammat föräldrars behov av utbildning i det svenska skolsystemet i syfte att öka delaktigheten i sina barns skolgång vad gäller såväl kunskapsutveckling som arbetet med normer och värden.

Inspektörerna bedömer att skolans arbete med arbetsmiljön måste vidareutvecklas och fattade beslut och överenskommelser därvid görs tydliga och förankras i verksamheten. Att kränkningar förekommer och att skolan saknar en likabehandlingsplan i enlighet med bestämmelserna är brister skolan snarast måste åtgärda.

Individanpassning och stöd

Från och med den 1 januari 2006 ställs krav på upprättande av en individuell utvecklingsplan för varje enskild elev vid utvecklingssamtalet. Planen skall vara ett framåtsyftande måldokument där viktiga utvecklingsområden lyfts fram. Läraren skall vid samtalet skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven skall nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

I Alla Nationers Fria Skola genomförs utvecklingssamtal mellan elev, lärare och vårdnadshavare varje termin. Inför dessa fyller eleven i en checklista i vilken han/hon skattar sin sociala utveckling och sin kunskapsutveckling i de olika ämnena. För den skriftliga dokumentationen i samband med utvecklingssamtalen är en mall framtagen på skolan och enligt intervjuade lärare pågår arbetet med att upprätta individuella utvecklingsplaner. Inspektörerna konstaterar dock att alla elever vid inspektionstillfället inte hade en individuell utvecklingsplan, vilket är en brist som måste åtgärdas.

Om det framkommer att en elev kan ha behov av särskilda stödinsatser skall rektor enligt bestämmelserna tillse att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd skall rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Enligt specialläraren kartläggs stödbehov genom att generella läsförståelsetest

genomförs varje läsår i årskurserna 1-4. Resultaten av kartläggningen återförs till klassläraren och elever i behov av särskilda insatser ges stöd av specialläraren. I de högre årskurserna erhåller elever särskilt stöd av speciallärare i samverkan med klasslärarna. Även om specialläraren ingår i skolans elevvårdsgrupp för vilken en arbetsgång, en åtgärdsstrappa, är utarbetad tillstår denna och skolläringens att skolans rutiner kring arbetet med åtgärdsprogram bör klargöras. Intervju med specialläraren och dokumentstudier visar att alla elever i behov av särskilt stöd inte har ett åtgärdsprogram, vilket är en brist som måste åtgärdas.

Stödundervisning, som skall ges om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de mål som minst skall ha uppnåtts vid slutet av det femte och nionde skolåret, erbjuds på ett flertal sätt. Undervisningen i Alla nationers Fria Skola sker i huvudsak som sammanhållna klassundervisning i grupper med hög lärartäthet och förväntas därmed kunna anpassas till elevers olika behov.

Många elever har behov av stödinsatser i sin språkutveckling. Möjligheter till extra språkträning i svenska erbjuds under språkvalet och elevens val. Undervisning i modersmålet ges med tre timmar i veckan av anställda modersmållärare vid skolan och studiehandledning på modersmålet förekommer i vissa språk, för närvarande i matematik på arabiska och somaliska. Inspektörerna bedömer att skolans arbete med att tillgodose elevernas behov av stödundervisning är gott.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

Inspektörerna konstaterar att elevernas insikt i målen för utbildningen är begränsade. Intervjuade elever uppger att de tagit del av betygskriterier i flertalet ämnen men att dessa och målen inte används för självvärdering och kontinuerlig uppföljning av skolarbetet. Utvecklingssamtal genomförs regelmässigt (se ovan) men eleverna anser sig under terminens gång inte få veta hur de ”ligger till” i de olika ämnena. Att bearbetningar av nationella mål och betygskriterier inte har färdigställts för alla ämnen och inte diskuterats i tillräcklig grad i ämnesgrupperna uppger skolan som skäl. Bearbetningarna är av varierande kvalitet. I ämnet matematik anges exempelvis som underlag för bedömningen, i strid med bestämmelserna, önskvärt beteende som att komma i tid och ha med material till lektionerna, göra läxor etc. Fortbildning har föregående läsår genomförts kring bedömning och betygssättning men skolan saknar fastställda rutiner för att säkerställa en rättvis och likvärdig betygssättning. Inspektörerna bedömer att skolans arbete med utvärdering av lärandet samt bedömning och betygssättning bör förbättras.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Skolans kvalitetsarbete tar inte sin utgångspunkt i en systematisk uppföljning och analys av de samlade kunskapsresultaten och utvecklingen av normer och värden. Resultat på prov och tester – nationella prov i årskurs 5 och 9, läsutvecklingsscheman etc. – och enkätsvar på arbetsmiljöenkäter och andra kartläggningar som finns att tillgå på skolan sammanställs och analyseras i ringa grad. Resultat från det omfattande fortbildningsarbete (se under Arbetsmiljö och delaktighet) som genomförts föregående läsår i syfte att förbättra verksamheten har endast till dels resulterat i konkreta och förankrade beslut om förändringar. Av skolans egen dokumentation framgår att regler, program och planer fortfarande saknas för ett flertal förbättringsområden som bearbetats.

En kvalitetsredovisning skall enligt bestämmelserna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder som skolan avser vidta för ökad måluppfyllelse. Kvalitetsredovisningen skall utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever och elevernas vårdnadshavare skall ges möjlighet att delta i arbetet.

Alla Nationers Fria Skola har redovisat en kvalitetsredovisning för 2005/06. I redovisningen anges måluppfyllelsen enbart i form av resultat på de nationella proven i årskurs 5 och 9 i ämnena svenska, matematik och engelska. En redovisning av måluppfyllelsen i andra ämnen och av arbetet med normer och värden samt en analys och redovisning av planerade åtgärder saknas. Intervjuade lärare, elever och föräldrar uppgav sig inte känna till skolans kvalitetsredovisning. Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsredovisning inte uppfyller bestämmelsernas krav, vilket måste åtgärdas.

Ledning och intern kommunikation

Alla Nationers Fria Skola drivs av en ideell förening. Medlem i föreningen kan den bli som arbetar i skolan, har barn i skolan eller i övrigt stödjer skolans målsättning. Vid inspektionstillfället hade föreningen 12 medlemmar. Ordförande i föreningen är skolchefen och vice ordförande är skolans rektor.

Rektorn och skolchefen uppger sig tillsammans svara för skolans styrning och ledning. I praktiken har rektorn det pedagogiska ansvaret samt ansvar för bl.a. skrivelser och myndighetskontakter och skolchefen för kontakter med föräldrar som inte talar svenska, transporter, lokaler etc. Rektor och skolchefen har gemensamt ansvar för personalfrågor och ekonomi.

Rektorn är utbildad gymnasielärare och sjuksköterska och har varit verksam som rektor i sju år. Skolchefen är utbildad språklärare, har två års rektorserfarenhet från annat land och har varit skolchef vid Alla Nationers skola i fem år. Båda har en internationell rektorsutbildning.

Sedan innevarande läsår är skolan indelad i tre arbetslag vilka leds av arbetslagsledare bl.a. med uppgiften att ansvara för övergripande planering och samordna elevvårdsärenden. Skolledning och arbetslagsledare träffas varje vecka.

Inspektörerna bedömer att ansvarsfördelningen mellan skolledning och arbetslagsledare är tydlig. Som framgår under flera rubriker i föreliggande rapport saknas emellertid en vision och strukturer för vidareutveckling av skolan. Det övergripande ansvaret för den pedagogiska ledningen och utvecklingen bör följaktligen förbättras.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgången till utbildning som skall erbjudas, öppenheten och urvalsregler, personalens kompetens samt läromedel, pedagogiska material och utrustning.

Inspektionen av fristående skolor omfattar även en granskning av eventuella avgifter samt skolans stabilitet avseende ekonomi och elevunderlag samt huvudmannens förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med gällande

bestämmelser. Bestämmelser finns i bl.a. skollagen och förordningen om fristående skolor.

Nedan följer en beskrivning och bedömning av några utvalda områden av särskilt intresse för skolans förutsättningar att tillhandahålla en utbildning av god kvalitet.

Tillgång till utbildning och information om utbildning

Alla Nationers Fria Skola är öppen för alla elever. Om antalet sökande överstiger tillgängliga platser tillämpas intagningsprincipen syskonförtur i första hand och ansökningsdatum i andra hand.

Elever och föräldrar anser sig få god information om valmöjligheter inom skolan och om gymnasieutbildningar. Från och med vårterminen 2007 finns en studievägledare anställd vid skolan.

Svenska som andraspråk är ett eget ämne med egen kursplan och egna betygs-kriterier med syftet att eleverna skall uppnå en funktionell språkbehärskning av det svenska språket i nivå med elever som har svenska som modersmål. Rektorn gör bedömningen om en elev behöver undervisning i svenska som andraspråk, vilken då ersätter undervisningen i svenska. En elev som läser svenska som andraspråk skall också få betyg i det ämnet.

I intervjuer med klasslärare och speciallärare framgår att det finns elever på skolan som har behov av undervisning i svenska som andraspråk. Vid tidpunkten för inspektörernas besök hade emellertid inte någon elev undervisning i ämnet och inspektionen visar att skolan saknar kompetens i svenska som andraspråk. Rektorn uppgav att lärare med behörighet i ämnet anställdes från och med vårterminens början. Att svenska som andraspråk inte anordnas för elever i behov av ämnet är en brist.

Personal

Flertalet lärare har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver med undantag för slöjd, musik och spanska. Ett par lärare undervisar i svenska trots att ämnet inte ingår i deras examen och en av de två lärare som arbetar med elever i behov av särskilt stöd har ingen specialpedagogisk utbildning. Vid inspektionstillfället fanns ingen utbildad lärare i svenska som andraspråk. Inspektörerna vill uppmana huvudmannen till ytterligare ansträngningar för att öka andelen utbildade lärare.

I skolans fortbildningsplan för 2005-2007 är kompetensutveckling kring bl.a. värdegrundarbete och individuella utvecklingsplaner fastlagd för all personal. Därtill är medel avsatta för individuella fortbildningsönskemål som den mångkulturella skolan, svenska som andraspråk, läsutveckling etc.

Stabilitet

För Alla Nationers Fria skola har en årsredovisning med resultat- och balansräkning samt en revisionsberättelse för perioden den 1 juli 2004 – den 30 juni 2005 jämte en resultat- och balansräkning för den 1 juli 2005 – den 30 juni 2006 redovisats. Granskningen av årsredovisning, bokföring samt styrelsens förvaltning har genomförts av vald revisor. Den ekonomiska dokumentationen visar på ett mindre underskott för perioden vilket enligt rektorn utgörs av merkostnader av engångskaraktär in samband med överflyttningen till nya lokaler.

Rektor bedömer prognosen över elevantalet som positiv med hänvisning till att skolan för närvarande har kö till framför allt de lägre årskurserna.

Inspektörerna bedömer att skolan utgående ifrån elevunderlag och redovisad ekonomi har tillräcklig stabilitet.

Datum	Ort
2007-08-31	Stockholm

Karin Nilsson

Gunnel Eriksson